

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 8, O., MONDAY MORNING, MAY 27, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Stavka železničarjev je končana

ROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

da se ne zapravlja "ljudsko premoženje."

SLOVENSKA MASNKA KNJIGA jim je bila tudi na poti. V bivši "Katoliški tiskarni" v Ljubljani je bil l. 1945 pripravljen drugi natis slovenskega misala (obredne mašne knjige). Stavek je že bil gotov in papir pripravljen, ko so partizani zasedli Ljubljano. Tiskarno so, kot znano, uropali in jo spremeniли v komunistično. Tako so

(Dalec na 2. strani)

zvezek sreči greti pri maši,

zvezek sre

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

5117 St. Clair Ave. HENDERSON 6628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četr leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četr leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po raznascilcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00.
četr leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months.
\$2.50 for 3 months.

Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No 104 Mon., May 27, 1946

Sijajna armada, narod je pa lačen in bos.

Iz stare domovine dnevno prihajajo pisma v Ameriko z milimi prošnjami . . . usmilite se nas, pošljite nam kaj oblike ali obutev, ker smo nagi in bosi . . . Pišejo, da ni dobiti tega, ni dobiti onega, niti za denar ne . . . Iz teh pisem so deč, je naša stara domovina ena najbolj siromašnih dežel na svetu.

Mi verjamemo tem pismom, ampak verjamemo tudi drugim poročilom, iz katerih vidimo, da je v Jugoslaviji danes še denar, da je še živež, ampak ne za pozabljenega človeka v siromašni bajti, ampak samo za — armado.

Oni dan je priobčil N. Y. T. poročilo od svojega poročevalca iz Belgrada, ki piše, kako je gledal parado jugoslovanske vojske ob prilikah obiska čeških vladnih zastopnikov, ko so podpisali z jugoslovansko vlado pakt za medsebojno prijateljstvo in pomoč. Poročevalec pravi, da je trajala samo povorka jugoslovenske motorizirane vojske TRI URE. In v treh urah, bi rekli, se mimo gledalca že nekaj premakne na motornih vozilih.

Amerikanci, ki so gledali to povorko, so se čudili moderni opremi . . . tukaj so se vrstili težki tanki ter topništvo vsake vrste. Vojaki so bili vsi oblečeni v dobrih uniformah in bili so videti dobro hranjeni.

Enako parado je obdržavala jugoslovenska vojska nedavno tudi v Zagrebu, kjer je tudi pokazala najmodernejšo opremo, največ motorizirane edinice. Parada, trdi ameriški poročevalec, je bila na milje dolga.

In ob tej priliki se vprašuje ameriški poročevalec, kje da Jugoslavija dobiva bencin za vse te motorizirane edinice za vojsko. To bi zlasti rada vedela relinfa organizacija združenih narodov (UNRRA), ki stalno posilja v Jugoslavijo to kurivo za motorje. Ali uporablja jugoslovenska vlažna olje in gazolin za tanke in vojaške truke, ali ga uporablja za to, za kar je bilo to poslanlo v odpomoč Jugoslaviji — za traktorje?

V tem poročilu čitamo dalje, da je bilo v februarju tako pomanjkanje gazolina, da je moral UNRRA zmanjšati število trukov, ki so sicer dovažali potrebščine civilnemu prebivalstvu, živež in drugo. Toda ob istem času je bilo pa dovolj gazolina za vojaške edinice.

Uradniki UNRRA so se že pritožili, da niso dobili niholi polnega poročila, koliko gazolina dobi Jugoslavija iz Romunije. In vendar bi moralo biti tako poročilo na rokah, ker le potem more relinfa organizacija presoditi, koliko gazolina in olja potrebuje ta ali ona dežela, kar pa ni namenjeno za vojaško uporabo, ampak v odpomoč prebivalstvu.

Taki, ki natančno poznajo razmere v Jugoslaviji in vedo, kako da je dežela odvisna na pomoč od zunaj, ne morejo razumeti, kako more ob istem času mala in ubožna Jugoslavija, kjer našod malodane umira od gladu, toliko potrošiti za armado. Videti je, da je v Jugoslaviji vedno dovolj denarja za armado, a za sestradi narod pa ni kruha, niti ni denarja za druge javne naprave, ki bi služile v splisano korist narodu, za katere potem beračijo v tujini. Seveda, če bi beračili za armado, bi odšli praznih rok, ker bi jim vsak rekel, da Jugoslavija ne potrebuje take velike in tako moderne armade.

Vladni proračun izkazuje, da gre 50 odstotkov vseh vladnih dohodkov za armado, poleg tega pa še ena tretjina dohodkov vseh federalnih edinic. Potem ni čudno, če ni denarja za bolnišnice, za mostove, za nakup semenja, in za vse drugo, kar narod tako krvavo potrebuje.

Titova vlada, katere dolžnost bi bila skrbeti za narod, kot je to dolžnost vsake vlade, pa istočasno narod še odira in izzema iz njega še tiste pare, ki jih ima. Tako med drugim vlada prodaja narodu za drag denar blago, ki ga dobi zastonj od UNRRA. Pa ko bi že šel ta denar za javne naprave in potrebščine za narod sploh, pa gre vse v armadno blagajno. Vse za tanke in topove. Na UNRRA prihajajo pritožbe, ker Titova vlada prodaja to relinfa robo za take oderuške cene. Poročevalec za New York Times pravi, da UNRRA sicer preiskuje, pa kaj bo, ko pa od drugih strani slišimo, da je ameriška komisija UNRRA v Jugoslaviji polnoma pod rusko kontrolo. Ako si pa kak uradnik drzne vtikati svoj nos v stvari, ki jih Titova blada ne vidi rada, ga kmalu pošlje domov.

Vsi časnikarski poročevalci, kolikor jih je moglo v Jugoslavijo, trdijo, da so videli vojaštvo vsepozd, tako po mestih kot po vseh in trgi. Poleg številnega vojaštva patruljirajo pa še policijske straže, oborožene s strojnici in puškami.

Kaj dela tako številno vojaštvo in številna policija po vseh Jugoslaviji? Tam, bi rekli, pač ni treba iskati sovražnika. O, da, vojaštvo in policija mora biti, ker sicer bi Titova vlada ne žrala naroda niti en dan. Tako mora sestradi na in obubožano jugoslovansko ljudstvo vzdrževati veliko in drago vojsko proti samemu sebi. Kako dolgo bo šlo to? Dokler bo Tito imel denar, ki ga je pobral takim, ki so ga imeli, dokler bo še UNRRA zalačala. In potem bo pa konec, ker denarja za vzdrževanje vojske ne bo dobil nikjer. MacArthur je rekel, da ima za vso Japonsko in kraje tam okrog dovolj 400,000 mož. A Jugoslavija jih ima danes pod crožjem nad 600,000 za tistih nekaj sestradih ljudi.

BESEDA IZ NARODA

Hubbardske novice

Madison, O. — No, po dolgem čakanju smo pa le dobili dež in če bi imel res kako maniro, saj bi bilo res fletno še bolj pa korigistro, ampak, kadar se zateleba, pa nehat ne zna.

In tako je prvi dež res veliko koristil, a drugi naliivi, ki so sledili prvemu dežju, so pa zabilo v zemljo še tisto, kar je bilo prej pognovalo. Paradižnike, ki sem jih bil že prej posadil, je zabilo v zemljo. Misil sem si, nasadil bom zgodnjih, da jih bom imel prej za pod zob, pa je sedaj splaval po vodi moje upanje. Jaz sem namreč zaljubljen v paradižnike, ampak ne brez sladkorja, ker sem bolj sladkosneden. Za kisla reči kot je kislo zelje in repa mi ni prav dosti. Pravijo, da slabkoba človeka redi, pa že mora biti, ker sem precej obilnega života in se že kar bojim, da bi se mi kaj takega ne pripetilo kot se je našemu uredniku, kot napisal.

sonca na izpregled, pa mrzla burja brije sem od jezera. Zato se pa še največ vedno držim spodaj pri furnezu. Ali se to spodbidi, kaj pravite? — ko pa bi bilo veliko bolj prijetno v moji poletni pisarni kot v zaduhli kleti in bi napisal marsikaj zanimivega. Tako da bi nekateri bilo všeč in zopet drugim pa tudi ne.

Saj še Bog vsem ne ustrez, kaže pa naj bi jaz, ko nikdar ne slišim nobenega človeka govoriti, da bi vedel, kakšnega mnemija so. Ljudje v teh krajinah ne misljijo na nič drugega kot samo na delo in zato pa ne pridev z nikomur v dotiku, da bi kaj pomozevali. Pa naj bo zadost za danes, bom pa še prihodnjih kaj napisal. Pozdravljeni,

Frank Leskovic.

Iz ruskega ujetništva v Titovo armado

Koroški slovenčki fant pričevanje

Ko je izbruhnila druga svetovna vojna, sem bil tudi jaz poklican k vojakom. Bil sem na raznih frontah, končno sem bil tudi na ruski fronti. Dodeljen sem bil v prve vrste in sem bil v bitki na Krimu. Tam so se moralci Nemci umaknili, jaz pa sem bil zajet od Rusov dne 11. aprila 1944. Vojaki nemške vojske smo bili v strelskih jarkih in ko smo videli premoč ruskih tankov, smo se hoteli Rusen predati. Nekateri fantje so dvignili roke kvišku in odložili orožje, drugi so dvignili bel robec ali kaj podobnega v znachenje, da se predamo. Toda vse to ni nič pomagalo. Ruski tanki se na to niso ozirali. Šli so preko strelskih jarkov in veliko fantov, ki so se hoteli predati, so pomendrali pod seboj. Jaz in še nekaj drugih vojakov smo pričeli bežati do vasi, ki je bila pod ure vstran. Prišli smo v vas in šli v hišo. Že prej smo odložili orožje. Zdaj pridržijo ruski tanki v vas in se ustavijo. Ruski vojaki so šli po hišah, da bi pregledali, kje kdo skrit. Mi smo prišli na prag hiše in se hoteli predati; ker sem imel dobro obliko in čevlje, me je ruski vojak poklical k sebi in me peljal na vrt za hišo. Nisem vedel, kaj bo. Tu mi je ukazal, da moram sleči svoje hlače in sezuti ževlje. Sam pa je pripravil puško za strelo. Vedel sem, da gre sedaj za res. Spomnil sem se svojega življenja in v srcu sem molil kesanje. Ruski vojaki je bilo prepovedano ropati in krasti oblike ujetnikov in če je bil kak nemški ujetnik brez hlač, čevljev itd., je bila takoj preiskava, kateri vojak je to storil. In ker so se ruski vojaki tega bali, zato so tiste ujetnike, ki so jih poprej izropali, takoj ustrelili, ker mrtvemu so lahko skleli obliko in mu sezuli čevlje. Bil sem torej v smrtni nevarnosti. Že nekaj minut in ustreljen bom. Boga sem poklical na pomoč. V tem pride na vrt drugi ruski vojak in s svojim tovarišem se prične prepričati za moje hlače in čevlje. Rešen sem bil: Ker se prepričata dva, tretji dobička ima.

Naš park sem letos še obogatil z večimi pristavami, da je res lepo in kdor ne vrjame, naj pa pogledat pride. Če bi prišel Mr. Grdina, bi sedaj lahko posnel več lepih slik, ki bi jih potem lahko pokazal Clevelandčanom. Ampak veste, vse to je pa tudi velika nesreča za naše ljudi in naš grunt, ker ima takega gospodarja, da mu rojijo samo takе reči po glavi in delo pa mu je deveta briga, to se reče tako delo, ki bi bilo res v kakšno korist in ki bi tudi prineslo kak groš k hiši. Drugi farmarji se zaletajo v delo od jutra do večera, prav tako tudi naš sosed, ki dela pridom, da ima res kaj od svojega dela, zato so pa vsi tako veselega značaja, ker imajo tudi groš. Saj pa tudi ni nič čudnega, predno se jaz zjutraj privalim iz postelje, se naši pridni sosedje že s svojimi putkami povarjajo in jih iz rašujejo, po koliko jajec bo katera znesla in te pa jih veselo odgovarjajo, da po dva, po dva . . . Zato so pa oni lahko veseli in vedno smehljajočega obraza in jaz se pa držim kot bi same kisle kumare jedi ali lesnike.

Saj pa tudi ni prav nič čudno, če se kislo držim, ker se pač ravnam po vremenu, ki se zadne čase drži tako čmerno in ni.

(Dalje prihodnjih.)

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1 strani)

PARTIZANI. — Dr. Bogdan Breclj (brat komunističnega ljubljanskega ministra) je ravnatelj bolnišnice Val d'Oltra pri Kopru (zona B). Župnik iz Rižane je hotel obiskati bolnike, ker spadajo v njegovo župnijo. Ravnatelj mu je rekel, da mu ne more dovoliti nobenih obiskov dnošpastirskega značaja, ker da je pri njih "svoboda vesti."

NAVDUSENJE ZA DELO JIH RAZGANJA. — V Ljubljani je izšel za l. 1946 neki stenski koledar, na katerem so bile oblike besede: "Sedmi dan je sobota Gospoda tvojega Boga; ne delaj nobenega dela ne ti ne two sin ne tvoja hči ne tvoj hlapce ne twoja deklina ne twoja živina." Zaradi teh besed so časopisi napadli na koledar, češ, da hoče ljudi odvračati od dela. Vse to seveda ker vero "spoštujejo." V Ameriki bi jim najbrž rekli hinavci, v Jugoslaviji pa bi tako označbo komunistične pridnosti šel v ječo.

MOHORJEVA DRUZBA V CELJU

je ostala, toda izdati je moralna za l. 1946 koledar ofarske in komunistične vsebine. Ljudje so se bili zelo številno vpisali za letošnje mohorske knjige v nadi, da bodo kaj prida. Ko so po dobili koledar v roke, se jih je zagabilo in mnogi so z nejvečjo knjigo vrnili. Tako so partizani tudi staro katoliško ustanovo zlorabili za razširjenje svojih zmot.

DELITEV CERKVENE ZEMLJE.

— Kjer so ljudje verni in vdani Cerkevi, nočejo deliti cerkvenega zemljišča. Nekaj požrešnih sprijencev se pa kmalu dobi. Pa še to ne povsod. V neki fari na Hrvaškem se niti en faran ni prijavil za cerkveno zemljo. Nato so vladni organi zagrozili, da bodo pripeljali tujce. Na župnikovo posredovanje so farani vzeli zemljo, a so objavili, da jo bodo obdelovali samo kot najemniki ter dajali najemnino. Pri Sv. Frančišku v Savinjski dolini je samo pet ljudi glasovalo za razdelitev cerkvene zemlje. Na to je vladni organ dejal: "Če hočete ali nočete, razdelilo se bo vseeno." Tako se spoštuje "ljudska" volja.

SVOBODA VESTI POD

Kratnici, pa še križani osel zaveden, sem si rekel in se takoj zavestnost in brez ovinkov vpravil, i, zakaj so pa krojači na sverigah. In predno bi mogla morda dvakrat otresti z repom, sem držal telefon v rokah in klical na Lojzeta Srpana, s katerim se izvedeno zelo zelo na roke.

"Lojze," sem vpil v telefon.

ko sem zaslišal njegov milibom nekaj povedal.

"Kar po telefonu se oddaljuje,"

koj povedal. Saj ni telefon na krov.

pa se spremeni v bolnišnico.

DVA UBITA REDOVNIKA.

— Dodatno se poroča, da so

partizani ubili župnika Erklaeve iz

krizveniškega reda in brata Meliora Lilija iz Grušovljia v Savinjski dolini. Uibili so ju 13. novembra 1944 blizu Semiča.

SAM SE JE SODIL.

— Vr

niškega kaplana Stefana Krajca je hotel l. 1942 ubiti Vinčo Turk, velik partizan. Sedaj se je sam ustretil, ko je "osvojen."

POKLICITE ZA PREGLED IN PRERAČUN

SEDAJ V ZALOGI

za takojšnjo inštalacijo

SONNER GAS CONVERTORS

ZA REZIDENCE IN INDUSTRIJO

POPOLNA ZALOGA

VELIKOSTI

ZA VSAKO GRELNO

išarska polena

SPISAL NARTE VELIKONJA

je hlapec, pri našem
doletelo!" si je mis-
pripravila priblo-
bo zmetala vanj!" je
Mohor. "Česar sama
gosenica, bo pa tro-
da sedi na razbelje-
se mu je zdelo, pa
sosečino.

Francia ne mara,
čudno!" ga je na eni
dregnila Cajnarica.
si mislil! Matevž je
kako ga je zavrnila.
pa prej zahteval
Ali ni mogel počakati
Nerodna sta,

je zaklel Mo-
gobezaš?"

"Ali jaz? Matevž, ki
travnen. Pa saj ni ne-
sedaj je bila gospo-
naj da grunt kar na-
udega fanta si lahko
amo če bi namignila!

lep grunt!" je vrt-
nemu mar?" je besno-
gog. "Kaj komu mar?
ra vsak jezik obregati

je prestrašila ter
poslovila.

fanta si lahko iz-
saj si ga je! Ali ne
pri njem," si je

Mohor. "In to je bila
sina. Sina, ki sem
grunt!"

taval okoli kakor iz-
pritaval k Blažu.

sekali dračje pred kočo
nehal, ko je zagledal

je odvrnih Blaž.
je sedel na prag ter
nad snegom, ki se je
njegovih hlač.

se prime!"

molčala.

olego se je Mohor od-

dal bi te za svet!"

je zvedavo pogledal

da bi se Matijec lah-
ko bi se!"

pet umolknila.

avrim, če pa se noče!"

rehnili Mohor.

je trdil Blaž.

abz je ne mara!"

Franca?" je naglo

Blaž.

to veš, Franca? Da,

je zinil, kakor da mu
padel od srca. "Zdaj

ostro ga je pogledal

pa ne poveš!"

do se dobro! Franca je

je otrok—vse bo

Tineta!" je vzdihnil

Tineta?" je z blazno

Blaž ter se skri-
strahu. "Kaj praviš,

Ali je že kaj? Ali

je, ne vem! Toda bo,

moj Bog," je vzdihnil

O ti moj Bog!"

IX

sumnati je ležal Tine v

mavca. Z zdrovo ro-

pašal Blaž ter se skri-

strahu. "Kaj praviš,

Ali je že kaj? Ali

je, ne vem! Toda bo,

moj Bog," je vzdihnil

O ti moj Bog!"

Dobite jo v pisarni August

Kollander, 6419 St. Clair Ave.

ter pri Jožetu Grdin, 6113 St.

Clair Ave. Oba imata knjige v

zalogi in bosta rada postregla

rojakinjam, ki želijo imeti to

lepo, veliko in koristno knjigo.

(Mon-Wed-x)

je, slišal je že, da so se odprla
vrata in je France stal bled in
nem na vrata.

"Da bi se ovadil! Mlad sem
še. In jaz nisem kriv. Zakaj
me je izval?"

S silnim naporom je zadušil
v sebi očitke ter se nasmehnil.
"Kakor otrok sem! Vse me
straši! Za pokoro je še čas, za
ječo je še čas. In zdaj naj
grem pred sodnika. Ali ne de-
lam pokore z zlomljениmiudi?

Ali ni to pokora? Ali sem ga
hotel umoriti? Nisem. Saj
ga nisem."

In mu je odgovarjal drugi
glas.

"Hotel si ga umoriti in si ga
umoril!"

"Jaz sem še mlad in za pokoro
je še čas!"

Trmasto je stisnil ustni.

Toda v skrivnem kotičku sr-
ca je živila drobna misel, klju-
vala, kljuvala kakor vztrajen
črv ob njegovo zavest.

"Ce stopi sodnik predme, bi
mu ne mogel skriti. Čisto
zmrivilo me bo. Kako bi mu
pogledal v lice? In če Blaž le
naznani. Ce Blaž naznani, potem,
potem padem v ječo. In nikoli več ne bom videl solnca.
Ce me celo ne zadene vrv!"

Kakor da ga je sunilo ostro
bodal, je zastokal od srčne
stiske in bolečine ter se premek-
nil na postelji.

"Vrv! Okoli vratu! In bom
zabingljal v zraku!"

Krčevita groza mu je spre-
letela ude. Spomnil se je na
strašni prizor, ko so pred nje-
govimi očmi obesili gališkega
kmeta. Vrgli so mu zanko oko-
li vratu in kmet je takrat za-
tulil od strahu in groze, za-
tulil, da je šlo skozi ušesa. Na-
to se je opotekel v zraku, ka-
kor da misli ubežati, ter si sam
izpodbil stol izpod nog. In še
zmerom je navidezno bežal po
zraku... Hip, dva hip, trije
hipi. Nato so mišice uplahnile
in oči izstopile začudeno, zari-
pel, krvavo obrobljene in iz
spačenega obraza je pomolil
jezik.

Tine je skoraj zakričal ob
spominu.

"Vrv! In tudi jaz bom be-
žal pa zraku ter omahnil in
pomolil jezik!"

Nič ne vemo že povedati, kdaj
bomo smeli pričakovati sem
slovenske sirote. Toda prihod
poljskih sirot in opis njihovega
prihoda v čeških dnevnih
nam je dal neko sliko, kako bo
takrat, ko se to zgodi. Dal nam
je neko idejo, kako bo treba
vnaprej misliti na tiste dni in
vse potrebno pripraviti.

Ker se zaenkrat, kot je videti,
še ne mudi tako zelo, zato samo
opozarjam na te reči in že-
limo vzbudit med našimi ka-
toličani potrebitno zanimanje.

Če se bo nujnost potrebnih
predpriprav v kratkem pokaza-
la, bo naša LIGA to javnosti
pravočasno povedala. Ako pa
ne, se bo to vprašanje pretre-
sal na LETNI SEJI LIGE v
Clevelandu dne 29. junija in
morda tudi na KATOLI-
SKEM DNEVU istotam na-
slednji dan. Takrat bodo tudi
izdana podrobna navodila za
sprejem in preskrbo slovenskih
sirot, ki imajo priti v Ameriko
pod patronanco ameriške ško-
forske organizacije.

Dvignil si je roko prav, pred
oči, gledal, kako se premikajo
kite pod kožo, kako se krčijo
prsti, vsak zase, po dva sku-
paj, k dlan, narazen kakor
škarjice, kako obtipava palec,
kako se družijo v ščepce.

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

Slovensko-ameriška
Kuharica se sedaj dobi
v Clevelandu

Dobite jo v pisarni August
Kollander, 6419 St. Clair Ave.

ter pri Jožetu Grdin, 6113 St.

Clair Ave. Oba imata knjige v

zalogi in bosta rada postregla

rojakinjam, ki želijo imeti to

lepo, veliko in koristno knjigo.

(Mon-Wed-x)

Prijatel's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions — Vitamins

First Aid Supplies

Vogal St. Clair Ave. in E. 68th

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV V AMERIKI

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednik: Rev. M. J. Butala, 416 N. Chicago St. Joliet, Ill.
1. podpred.: Frank Tushek, Joliet, Ill.
2. Podpred.: Josephine Muster, Joliet, Ill.
3. podpred.: John Miklar, Chicago, Ill.
Tajnik: Rev. Alojzij Madic, OFM, Box 608, Lemont, Ill.
Blagajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St. Joliet, Ill.

SVETOVALNI ODBOR:

Predsednik: Rt. Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland, O.
Član: Rev. Matija Jager, Rev. Edward Gabrenja, Rev. Aleksander Uran-
kar, Rev. Frank Baraga, Rev. M. J. Hiti, Rev. Štefan Kassovic, John
Germ, Frnk Wedi, Anton Grdina, Mary Polutnik, Catherine Rob-
erte, Math Slana, Pauline Žibolt, John Gottlieb.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednik: George J. Brinco, Eveleth, Minn.
Član: John Terselic, John Denša, Frank Lokar, Jean Težak.

ZA PUBLICITETO:

Albina Novak, John Jerich, James Debevec, Ivan Račič, Rado Staut.

VOJNE SIROTE PRIHAJAJO...

Menda so vsi chikaški listi
pisali o njihovem prihodu o-
ko 15. maja. Zvečer 12. maja
jih je prišlo v Chicago na
Union Station — 185. Na sto-
stnicu Chikažanov jih je čakalo
na postaji in poslušalo njihovo
veselo petje, ko so stopali iz
vlaka. Mnogo pričakajočih
Chikažanov je iskalo svojih
lastnih otrok med sirotami, za-
kaj izjavili so se bili, da ho-
čajo postati njihovi očetje in
matere — namesto onih, ki jih
je vojna vihra spravila ob ži-
ljenje.

Ne, ne, to niso bile slovenske
sirote. Ti otroci so bili malii
Poljaki in Poljakinja, ki so pri-
šli iz Meksika v Ameriko. Toda
njihov prihod je značil začetek
podobnega priseljevanja iz raz-
nih del. Med tem smo že imeli
pričinki, da so na potu "begunske" in "izgnanske" la-
daje tudi iz Nemčije, pa še na-
daljnje bodo sledile, če Bog da.

Kakor vam je že vsem znano,
se napovedujejo tudi ladje,
ki bodo pripljale sem med
nas — slovenske sirote. Ob sivo-
jem času za sirotami tudi odr-
aste begunci, kateri bodo tukaj
še sorodniki počasi spravili
čez morje v to deželo. Ne poj-
de vse tako hitro in morda bo-
do potekli še mnogo meseci, ut-
tegnejo biti celo leta, toda upa-
nje je tu, čeprav zaenkrat bolj na
papirju. Toda tudi upa, da je
imele begunci v Rim po nekih oprav-
kih in sem se sešel tudi z onim
gospodom v Rimu, ki je imel
od škofa nalogo, da pozive za
papežev mnenje. Dotični go-
spod je misil, da bi jaz mogel
bolj natanko opisati sv. Očetu
razmeti, v katerih je bil takrat
naš škof in z njim vsi katoličani
njegove škofije. Zato je kar
zame izposloval avdienco pri
papežu in me je sv. Oče sprejel
popolnoma samega. Sedela sva
v njegovi delavnji sobi pri pi-
sali mizi in se pogovarjala.

Pavla in Marija Jenko.
Dobrotnikom v Ameriki:

Najlepše se Vam zahvaljuje-
jem za obleko, v imenu brata
pa za rekrelje. Silno sem bila
vesela tega. Veseli smo pa tudi,
da imamo begunci v daljnih de-
želah prijatelje, ki na nas mi-
slijo in nam hočajo pomagati.

Za dobrotnike bom molila, saj
jim drugače ne morem pokaza-
ti svoje hvaležnosti.

R. Mavrič, dijakinja.

PROSIMO, zbirajte še nadaljnje
denarne prispevke in pon-
simo OBLEKO ter pridno po-
siljajte, da bo mogla naša LI-
GA še mnoge — zlasti najbolj
zapošcene — med beguncem raz-
veseliti. Tudi LIGA Vam kli-
če: BOG PLAČAJ!

Prosimo, pomagajte nam is-
kati naslednje naslovljence:

Bavdek Tone in Lojze, sta-
doma iz Spodnje Slivnice pri
Grošupljem. Piše jima Bavdek
Franc;

Brajan Janez (iz Praprotnje
Police) — piše Sodja Jože;
Čebášek Tomaž — piše Če-
bášek Janez;

Jaklič Jože — piše Rozalija
Boldin;

Jesih Franc (iz Dobrunj pri
Ljublj.) — piše Jesih Jože;
Kambi Matt — piše Škerl
Marija;

Kameen Ana (Veliki Dol) —
piše Kastelic Janez (Glavičev);
Kastelic John — piše Kaste-
lic Jože;

K

Poslednji dnevi Pompejev

ROMAN

"Kaj mislite vi drugi o tisti nesli sadja, mastikovih orehov, novi sekti, ki ima, kakor pravijo, celo v Pompejih nekaj pristašev, o učenih hebrejskega boga — Krista?"

"O, to so le ničemnri sanjači," je dejal Klodij; "med njimi so revni, neznačni, nevedni ljudje!"

"Ki pa zasluijo, da bi jih križali za njihovo bogoskrustvo," je dejal Panza jezno; "tajijo Venero in Jupitra! Nazarenec je toliko, kolikor bogataj. Da bi jih mogel le ujeti!"

Minula je druga jed — gostje se so stegnili na svojih počivalnicah — nastopil je odmor, med katerim so poslušali mesečne glasove juga v sokadske piščalke. Glavk je čutil najmanj potrebe, da bi motil molčanje, toda Klodij je menil, da bi mogel čas bolje izkoristiti.

"Bene vobis! (na zdravje!) moj Glavk," je dejal in z dobrodrušnostjo starega pivca izpił polno čaša ob vsaki črki Grkovega imena. "Ali nočeš popraviti svoje včerajšne smole? Glej, kocke se nama že smejhajo."

"Kakor hočeš," je odgovoril Glavk.

"Kockati v avgustu in v navzočnosti edila!" je dejal Panza, obrnivši se na prsi, "je vendar proti vsem zakonom."

"Ne v tvoji navzočnosti, častitljivi Panza," je odvrnil Klodij, ki je že tresel koche podolgsti puščici; "tvoja navzočnost prepoveduje vsek prestopek zakona, toda reč sama na sebi ne krši zakona, marveč le nje pretiranje."

"Kako modro," je zašepetal na njegovem senca.

"Nu, se pa obrnem v stran," je dejal edil.

"Zdaj še ne, dragi Panza; počakajmo do konca obeda," je odgovoril Glavk.

Klodij se je vedal skoro nejvelno in globoko zazdehal, da je skril svojo nezadovoljnost.

"Ne more dočakati, da požredar," je zašepetal Lepid Salust, cikaje na neko mesto v Plantovi, 'Aulaura'.

"O, kako dobro poznam take polipe, ki ne izpuste več, cesar so se kdaj dotaknili," je odgovoril Salust z besedami iz iste veseloigre.

Ministri ali strežaji so pri-

poredni, smejoči se Favn, ej, Favn, hinavi, prisluškovali!

II.
Trudne utrujene semkaj smo zdaj priše, mrka pa pot bo še v čarstvo teme. Okopljite nam naše trudne peroti v teh valih kipečih, ki v rdeči krasoti iz vrelca svetlobe vam v čase teko, Ko dan se nam zgrudi v ničevu temo, nam čaša ga bo oživila. Grozd solnca je žarkega sladki studenc. Še predno mu potok ogledal je venec med gledanjem duša ko Narisu nekoč strmeča se je potopila.

III.
Naj Kronu zdaj čaša to sveta in Amorju druga načeta v čast sinu naj tretja bo Maje; a tri pa s prelepe in gladke poklonemo čaše naj sladke, oj, zvezni prejasne Aglaje. In ker vse cvetoče pomladni v veselju razkošni livadi le Horam dolžni ste, ses tricam,

pri plesni opojni nasladi me nismo tesnjene v ogradi.

ki stavi se vinski kapricam.

Najbolj nas slavi, kdor nas veseli

in v tem išče svojega doma časti.

Ko toči, ne šteje naj vzadi!

Prebrzo me minemo — čutje brzeče,

globoko nas denite v vire ki peče!

Ko vstanemo potlej, rosne so peroti,

ostresemo pene in vence si sproti.

Zarimo — zarimo!

In kot so v valovih na vzhodu dekleta

pred jamo blesteče vodila zav zeta

kras mizijskega Hilada,

vodimo — vodimo

boga zdaj mladosti me v toplo objete!

Oj, v roju veselom sam smeh je in petje,

in v roju hitečem naš klic in naš spev

ob rekah noči naj prikliče odmey:

Ho, hoj, imamo Psilada!

Gostje so krepko zapiskali v pohvalo.

Ako je pesnik obe nem gostitelj, tedaj njegovi sti gotovo ugajajo.

"Povsem grško," je omenil

Klodij "vsa divjost in sila one ga jezika; rimski pesniki tega ne znajo poznemati."

Vsekakor pa je to veliko na sprotje," je pripomnil Klodij,

potajevanje svojo ironično ost,

"s starodavno in krotko pre prostostjo ode po Horacijevem načinu, ki smo jo slišali po prej."

Napev je popolnoma jonski.

Ta beseda me spominja na neko napitnico, — prijatelji, živelja krasna Jone!"

"Jone — ime je grško," je dejal Glavk s prisrčnim glasom,

"z veseljem pijem na to zdravje. Kdo pa je Jone?"

"Aj, ti si se šele pred kratkim vrnil v Pompeje, sicer bi zasluzil, da te za toliko nevednost pošljejo v pregnanstvo," je dejal Lepid šaljivo. "Ne poznavi Jone je toliko, kakor ne poznati prve krasotice meseta."

"To je redka lepotica," je pripomnil Panza, "in kakšen glas ima!"

"Jesti mora res le slavje je zike," je dodal Kdodij.

"Slavčji jeziki — krasna mi sel," je vzdihnila senca.

"Povejte mi, prosim," je dejal Glavk.

"Vedi torej —" je pričel Lepid.

"Naj povem jaz," ga je pre-

kinil Klodij; "ti vlačiš besede iz ust, kakor bi bile želve."

"In ti kakor bi bila kamenje," je zamoljal gizdalini, ki se je zaničljivo stegnil na počivalni ci.

1873

1946

Naznanilo in Zahvala

Globoko užaloščeni naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bog poklical k sebi in izgubili smo iz naše srede našega preljubljenega in nikdar pozabljenega očeta

Matija Debelak

ki so sprevideni s svetimi zakramenti po kratki bolezni izdihnili svojo blago dušo in za vedno zaspali dne 13. aprila 1946 v starosti 72 let.

Pokojni oče so bili doma od Sv. Gregorja pri Velikih Laščah. Rojeni so bili dne 12. decembra 1873. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi svetega Vida smo jih spremili na Calvary pokopališče dne 16. aprila 1946, kjer smo jih položili k večnem počitku v naročje matere zemlje.

Našo prisrčno zahvalo želimo najprvo izreči Rt. Rev. Msgr. B. J. Ponikvarju za obiske, tolažbo in podeljene svete zakramente v bolezni pokojnega očeta ter za molitve ob krsti pred pogrebom, za spremstvo iz Fr. Zakrajsek pogrebne kapeli v cerkev in na pokopališče, za opravljeno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede. Enako tudi prisrčna zahvala Rev. Joseph Celesniku, ki so jih prišli pokropiti.

Prisrčno zahvalo naj sprejmej vsi, ki so nam bili v tolažbo in pomoč in nam kaj dobrega storili v teh najbolj težkih in žalostnih dnevih. Ravno tako naj tudi sprejmejo našo iskreno zahvalo vsi, ki so jih prišli pokropiti, vsi, ki so z nami čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in zadnjega sprevođa.

V globoki hvaležnosti želimo izreči našo prisrčno zahvalo vsem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi venci cvetja in sicer: Mrs. Frank Debelak, Mr. in Mrs. Joe LoPresti, Mr. in Mrs. A. Tinn, Mr. in Mrs. J. Smutko, Mr. in Mrs. F. Mulvey, Mrs. Jennie Debelak in družina, Mr. in Mrs. John Jevnik, Mr. in Mrs. Victor Vokac Sr. in družina, Mr. in Mrs. P. Jurca in družina, Mr. in Mrs. S. Vokac in družina, Mr. Jack Karish Sr., Mr. in Mrs. Joe Starc in družina, Mr. in Mrs. S. Lecatsos, Mr. in Mrs. James Slapnik in družina, Mrs. Frances Slapnik, Mr. J. Novljani, Mr. in Mrs. F. Močilnikar in družina, Mr. in Mrs. A. Mostar in družina, Mr. in Mrs. E. Laskowski in družina, Mr. in Mrs. Wm. Slogar in družina, Miss H. Slogar, Mr. in Mrs. Charlie Armbruster družina, Miss Estella Roitz, Mr. in Mrs. Tino Modic družina, Mr. in Mrs. E. Chaka, Spech Bros., Mr. in Mrs. John Alt družina, Mrs. Lena Csargar in družina.

Našo prisrčno zahvalo naj tudi sprejmejo vsi, ki so njim v zadnji pozdrav podarili za številne svete maše, ki se bodo, brale za mirni pokoj blage duše namreč: Rev. Joseph Celesnik, Mr. Joe Debelak, Mrs. Jennie Debelak in sin, Mr. in Mrs. L. Turk, Mr. in Mrs. J. Lo Presti Mr. in Mrs. J. Smutko, Mr. in Mrs. Fr. Celesnik in družina, Mr. in Mrs. M. Skufca, Mrs. Fr. Strauss, Mr. in Mrs. Vic Vokac Sr. in družina, Mr. C. Vokac, Mr. in Mrs. F. Zobec in družina, Mr. in Mrs. F. Močilnikar in družina, Mr. in Mrs. R. Sternen, Mr. Charley Zobec, Mr. in Mrs. John Kromar in družina, Mr. in Mrs. A. J. Fortuna in družina, Mr. in Mrs. A. Slogar in družina, Mr. in Mrs. J. Slogar in družina, Mr. in Mrs. J. Salomon, Mr. in Mrs. J. Hocevar in družina, Mr. Louis Hosta, Mr. in Mrs. C. Brodnik, Mr. in Mrs. M. Rehbar in družina, Mr. in Mrs. J. Leban, Mr. in Mrs. J. Somrak in družina, Mr. in Mrs. L. Somrak in družina, Mrs. J. Fadlovich, Miss A. Germ,

Naša iskrena zahvala naj velja tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago ob prilikah po greba.

Nadalje izrekamo našo iskreno zahvalo Mr. Fred Debelak, Mr. Bill Krosel, Mr. Jos. Slogar, Mr. Bill Slogar, Mr. Jos. Hocevar, Mr. Andrew Zamejc ki so nosili krsto in jih spremljevali do groba ter jih položili k večnem počitku. Prisrčno se želimo zahvaliti bratu pokojnega Mr. Joseph Debelak in Mr. Louis Erjavec, ki sta prišla iz Thompson, Ohio ter se poslovili ob pokojnega ob krsti in jih spremila na zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Naša iskrena zahvala naj velja tudi vsem, ki so nam poslali sožalne karte in pisma in na ta način izrazili njih sočutje.

Prisrčno zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Zakrajsek Funeral Home za vso prijazno naklonjenost in za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Slučajno če smo katero ime pomotoma izpustili vas prosimo oproščenja, ker naša želja je izreči vsem najtoplejšo zahvalo.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni dragi oče, globoka žalost se je naselila v naša srca, ker Vas ni več med nami. Božja volja je bila, da ste nas morali že zapustiti in odšli ste k zaslzenem večnem počitku. Spavajte mirno, dragi oče in uživajte večno srečo v večnosti.

Zaluboči ostali:

MATH in CHARLES DEBELAK, sinova;
FRANCES PETERLIN, ANNA VOKAC in ANTOINETTE CELESNIK, hčere;

LOUIS in JOSEPH PETERLIN in JOHN CELESNIK, JR., vnuki;

FRANCES DEBELAK, sinaha;

LOUIS PETERLIN, VICTOR VOKAC in JOHN CELESNIK, zetje.

Zapuščajo v Thompson, Oho tudi žalubočega brata JOSEPH DEBELAK; v stari domovini pa sestro ANO MACAROL.

Cleveland, Ohio, 27. maja 1946.

V BLAG SPOMIN
PETE OBLETNICI SMRTI NAŠE
BLAGOPOKOJNE SOPROGE IN
NEZABNE MATERE

Margaret Marolt
ki je Bogu vdana za vedno preminila
dne 26. maja 1941.

Pet let v hladnem grobu
soproga in mati že počivajo,
prezgodaj si odšla od nas,
in zapustila svoje lastne drage.
Žaluboči:
SOPROG in OTROCI
Cleveland, Ohio, 27. maja 1946.